

תאריך עדכון: יוני 2014

אוניברסיטת בר-אילן המחלקה למדע המדינה

72-205 - מבוא לשיטות מחקר קורס קיץ מתוקשב ד"ר חדווה וינרסקי-פרץ

סוג הקורס: מתוקשב מלא הרצאה+תרגיל
שנת לימודים: תשע"ד מסטר: קיץ
היקף שעות: 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

- א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):**
- הקניית כלים וידע בסיסי אודות המחקר המדעי ומרכבותו.
 - להכיר את סגנונות המחקר השונים והשימוש המתאים להם.
 - לפתח חשיבה ביקורתית של איכות המחקר ומרכיביו.
 - להבין מחקרים מדעיים.
 - מתן כלים לביצוע מחקר עצמאי - גיבוש רציונל למחקר ושאלת מחקר, ניסוח השערות והצעת שיטת מחקר מתאימה

ב. תוכן הקורס:
בקורס זה נלמד את כל העקרונות העומדים בבסיס המחקר המדעי ושיטות מחקר שונות הנהוגות כיום במדעי החברה. נעסוק בשיטות מחקר איכותניות וכמותיות במדעי החברה ונתרגל את השיטות הסטטיסטיות המותאמות להן. ילמדו התנאים המתאימים לכל שיטת מחקר בהתאם למטרות המחקר, סוגי המשתנים הנמדדים, האוכלוסייה ותנאי המחקר. כמו כן, נדון בתהליך הסקת מסקנות על פי ממצאי המחקר.

- ג. מהלך השיעורים:** מתוקשב מלא.
- ד. מפגשים פרונטאליים:** יתקיימו שניים (מפגש פתיחה ומפגש מיקוד לבחינה) הודעה לגבי מיקום תשלח בנפרד סמוך למועד השיעור.
- ה. שיטת ההוראה:** מתוקשב, למידה דרך האתר של השיעורים, חומרי העזר והתרגול. הגשת עבודות דרך אתר הקורס. המרצה והמתרגלת יסייעו בכל פנייה בנושאי חומרי הלימוד וההוראה במהלך הקורס.
- ו. פנייה למרצה:** תתבצע באמצעות המייל/אתר הקורס.
- ז. חומרי הלימוד:** כל חומרי הלימוד יועלו לאתר הקורס.
- הנחיות מפורטות בנושא ההשתתפות בקורס יועלו גם לאתר.**

ח. תכנית מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
	מפגש פתיחת קורס קיץ מתקשב יום א' 13.7.14 ח' בתמוז תשע"ד. זמן השיעור ישלחו בהמשך ויתכנו שינויים בלוח הזמנים.	
1	מבוא - מטרות המחקר המדעי.	
2	תיאוריה, מחקר והסבר מדעי.	בייט-מרום, ר. (1986). שיטות מחקר במדעי החברה. האוניברסיטה הפתוחה. יחידה - 1 מושגי יסוד בחקירה המדעית
3	מושגי יסוד במחקר המדעי: שאלת המחקר, השערות, מבנה המחקר.	יחידה - 2 מושגי יסוד בחקירה המדעית
4	הגדרות נומינליות ואופרציונליות של משתנים.	
5	מערכי מחקר: מחקר בשיטה הניסויית ובמחקר בשיטה הלא ניסויית, מערך ניסוי אמיתי ומערך ניסוי דמוי ניסוי, מחקרי חתך ומחקרי אורך, מחקר איכותני ומחקר כמותי.	יחידה - 6 הניסוי
6	שלבי המחקר המדעי: בחירת נושא החקירה, סקירת הספרות המדעית, בניית רציונאל והשערות, קביעת שיטות המחקר, סוגיות בביצוע המחקר, ניתוח ובחינת תוצאות המחקר, סיכום, דיון ומסקנות.	יחידה - 8 סיכום והערכה
7	מתאם וסיבתיים.	
8	שיטות דגימה: דגימה הסתברותית ודגימה לא הסתברותית, שיקולים של גודל המדגם, הטיות ויתרונות וחסרונות של שיטות הדגימה.	
9	עקרונות המדידה: סולמות מדידה.	יחידה - 3 עקרונות המדידה
10	שיטות לאיסוף נתונים: שאלונים וראיונות, תצפיות, מכשור פיזיולוגי, שימוש במאגרי מידע.	
11	מהימנות ותקיפות: שיטות להערכת תוקף המחקר, תוקף פנימי, תוקף חיצוני, תוקף ומהימנות כלי המדידה.	יחידה - 8 סיכום והערכה
12	סגנונות מחקר: מחקר אתנוגרפי, סקר, ניסוי.	יחידה - 5 הסקר
13	מפגש לסיכום קורס קיץ ומיקוד לבחינה מסכמת יום רביעי 1.9.14 – עדכון נוסף ישלח ויתכן שינוי במועד	

ט. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין דרישות קדם.
חובות / דרישות / מטלות:
הגשה של 75% מתרגילי הבית כתנאי להשתתפות במבחן .
נוכחות בשיעור ובתרגיל.
מבחן מסכם בסוף הסמסטר שיכלול את כל החומר הנלמד בקורס.

י. מרכיבי הציון הסופי:

ציון בחינה: 100
בתנאי שהוגשו 75% מהתרגילים.

ציון עובר בקורס 60

יא. ביבליוגרפיה:

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

בייט-מרום, ר. (1986). שיטות מחקר במדעי החברה. האוניברסיטה הפתוחה. יחידות 1-8.
שמור סוציולוגיה לפי אונ.שי (46986)

בירנבוים, מ. (1993). מי מפחד מעבודת מחקר? - תכנון וכתיבה של הצעת מחקר ודו"ח מחקר במדעי ההתנהגות. מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור בע"מ.
שמור מדעי-המדינה לפי ביר.מי וגם באוסף יעץ – 378.242 ביר.מי תשנ"ג (235438)

וולפה, ע. ועמית, ע. (1994). חיבור מדעי- האתגר. אוניברסיטת ת"א.
מהדורה חדשה משנת 1998 בשם: לכתוב עבודת מחקר – כלים וכללים שמור מדעי המדינה לפי וול.לכ (379794)

פרס, א. ויציב, ג. (1986). מבוא לשיטות מחקר במדעי ההתנהגות. ירושלים: אקדמון.
שמור סוציולוגיה לפי פרס.מב (30607)

צבר בן יהושע, נ. (1990) המחקר האיכותי בהוראה ולמידה. גבעתיים: מסדה
שמור סוציולוגיה לפי צבר.מח (119837)

Cozby, P. C. (2004). Methods in behavioral research. Boston: McGraw-Hill.
150.72 COZ m8 ובספרייה לפסיכולוגיה - שמור לפי COZ m8 (1099039)

חומר מחייב למבחנים:
כל החומר הנלמד בקורס.